

شهرسازی و مدیریت مسیلهای درون شهری به منظور ارتقای کیفیت محیط شهر تهران

نویسندگان:

صدیقه احمدی - مهدی قدیانی - فاطمه صادقی چیمه

سرشناسه	:	احمدی، صدیقه، ۱۳۶۰ فروردین-
عنوان و نام	:	شهرسازی و مدیریت مسیل‌های درون‌شهری به منظور ارتقای کیفیت محیط شهر
پدیدآور	:	تهران‌نویسندگان صدیقه احمدی، مهدی قدیانی، فاطمه صادقی‌چیمه.
مشخصات نشر	:	تهران: الماس دانش، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	:	۱۹۲ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۱۸۹-۲۶۰-۸
وضعیت فهرست	:	فیپا
نویسی		
موضوع	:	آبخیزهای شهری — ایران — تهران Tehran -- Iran -- Urban watersheds -- حفاظت آبخیزهای شهری — ایران — تهران Urban watersheds -- Protection -- Iran -- Tehran
شناسه افزوده	:	قدیانی، مهدی، ۱۳۶۰ خرداد -
شناسه افزوده	:	صادقی‌چیمه، فاطمه، ۱۳۶۱ -
رده بندی کنگره	:	GB۹۸۰
رده بندی دیویی	:	۵۵۱/۳۸
شماره کتابشناسی	:	۹۳۹۱۰۴۳
ملی		
اطلاعات رکورد	:	فیپا
کتابشناسی		

عنوان: شهرسازی و مدیریت مسیل‌های درون شهری به منظور ارتقای کیفیت محیط

شهر تهران

نویسندگان:

صدیقه احمدی - مهدی قدیانی - فاطمه صادقی‌چیمه

ناشر: الماس دانش

طراح جلد: نجمه بهادر

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری: ۱۸۵ صفحه

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۱۸۹ - ۲۶۰ - ۸

آدرس: میدان انقلاب خیابان رشتچی بن بست یکم پلاک ۴ واحد ۳ تلفن ۶۶۱۲۵۶۹۴

فهرست

۵	 پیشگفتار
۷	 فصل ۱ فصل اول: محیط زیست و اهمیت فضاهای پنهان شهر
۹	 ضرورت و اهمیت پژوهش
۱۱	 اهداف پژوهش
۱۱	 اهداف کلی:
۱۲	 اهداف عملیاتی و جزئی :
۱۲	 سؤالات پژوهش
۱۳	 فرضیه‌های تحقیق:
۱۳	 تعریف واژه‌ها و اصطلاحات فنی و تخصصی
۱۳	 مسیل
۱۳	 کیفیت محیط
۱۴	 جنبه نوآوری پژوهش
۱۶	 فصل دوم: طراحی فضای شهری
۱۸	 فضای شهری
۲۰	 فضاهای رهاشده
۲۲	 مسیله‌ها، فضاهای رها شده شهر
۲۷	 فصل سوم: بهسازی محیط زیست، احیاء و بازایی مسیله‌ها
۲۷	 اکولوژی منظر
۲۹	 آب
۳۰	 محیط‌های آبی شهری
۳۱	 رودخانه‌های شهری
۳۲	 جنبش احیای رودخانه‌های شهری در اروپا
۳۲	 مزایای احیای رودهای شهری
۳۴	 روشهای احیا و ساماندهی رودخانه
۳۶	 احیا کناره رود
۳۷	 طراحی کناره آب
۳۷	 اهداف طراحی کناره آب
۳۸	 معیارهای توسعه پایدار محدوده های کناره آب شهری

۳۹	تجربیات جهانی طراحی کناره رودها
۳۹	پارک رود دن
۴۰	کناره رود سینیناتی
۴۲	کناره رود کولورادو
۴۴	کناره رود «گودالوپ»
۴۶	تجربیات موردی ایران
۴۶	جمع‌بندی
۴۹	بهسازی، احیاء و بازیابی مسیله‌ها
۵۰	تعریف مسیل
۵۱	بهسازی، احیاء و بازیابی مسیله‌ها
۵۱	مشخصات فیزیکی مسیل‌ها و نقش آن در بهسازی و احیاء مسیل
۵۷	انتظارات از کناره‌های مسیل
۵۸	آرامش
۵۹	انطباق‌پذیری
۶۰	ایمنی
۶۲	نقش‌های اصلی کناره مسیل
۶۴	مسیر
۷۲	لبه
۷۶	فضای عمومی
۸۶	پیاده‌راه
۹۸	سبز راه
۱۰۹	جمع‌بندی
۱۱۲	فصل چهارم: موقعیت جغرافیایی و پراکندگی مسیل‌ها
۱۱۲	شناخت حوزه فراگیر (کلان)
۱۱۲	ویژگی‌های عمومی تهران
۱۱۳	شرایط اقلیمی تهران
۱۱۵	ژئومورفولوژی تهران
۱۱۶	جغرافیای تاریخی تهران
۱۲۰	سیر گسترش کالبدی تهران

۱۲۲	 جمعیت تهران
۱۲۳	 ارزیابی موقعیت مکانی مسیل های شهر تهران
۱۲۶	 شناخت حوزه نفوذ (میانی)
۱۲۶	 ویژگی های عمومی منطقه ۴
۱۲۹	 تاریخچه منطقه ۴
۱۲۹	 ژئومورفولوژی منطقه ۴
۱۳۱	 موقعیت مسیل های منطقه ۴
۱۳۳	 شناخت محدوده طراحی (حوزه خرد)
۱۳۳	 محله نارمک
۱۴۱	 مسیل احد زاده
۱۴۹	 جمع بندی
۱۴۹	 تحلیل تطبیقی
۱۵۴	 تعیین اهداف برگرفته از شناخت و تحلیل زمینه
۱۵۶	 فصل پنجم: راهکارهای اجرایی
۱۵۶	 راهکارهای اجرایی به منظور لایروبی و رفع آلودگی مسیل
۱۵۹	 طراحی مسیل
۱۵۹	 بیانیه چشم انداز

پیشگفتار

فضاهای پنهان شهری، فرصت‌هایی هستند که بی توجه رها شده‌اند و به رغم پتانسیل‌های فراوانی که در جهت ارتقاء کیفیت محیط‌دارا می‌باشند، استفاده درخوری از آنها نمی‌شود. مسایل‌ها و نوار حاشیه آنها در زمره اینگونه فضاهای محسوب می‌شوند.

این کتاب بر آن است، از طریق باز طراحی و احیاء مسایل احداث‌شده در محله نارمک شهر تهران، ضمن به حداقل رساندن آلودگیهای زیست محیطی، بتواند محیطی زیبا و با کیفیت جهت تعاملات اجتماعی بوجود آورد.

در این راستا، حذف ترافیک، سوارهو تبدیل حاشیه مسیل به پیاده راه در رأس تمهیدات ضروری قرار دارد. همچنین اصلاح هندسی معابر محله و پیش‌بینی مسیرهای جایگزین دیگر اقدامی است که در این کتاب مورد بررسی قرار گرفته است. نکته قابل تأمل که پس از تحلیل نظر سنجی از ساکنین محله، حاصل گردید، تأکید شهروندان بر ابعاد اقتصادی طرح می‌باشد. به عبارتی رونق کسب و کار خرده فروشان و ارزش افزوده زمین پس از اجرای طرح، از دیدگاه شهروندان دارای اهمیت بالاتری نسبت به سایر زمینه‌ها می‌باشد.

کتاب حاضر، از حیث مطالعه مسائل فنی همچون بررسی شبکه زهکشی شهر تهران، هیدرولوژی، بررسی ضریب رواناب در مناطق مختلف شهری و پدیده سیلابهای شهری، غافل نبوده است و در طرح نهایی جهت بالا بردن ایمنی محیط از موارد مذکور، بهره‌مند گشته است. همچنین با پیش‌بینی راسته‌های تجاری و دیگر

اقداماتی که منجر به رونق اقتصادی خواهد شد، سعی گردیده است نظر ذینفعان،
تأمین گردد.

www.ketab.ir